

På Jørpeland heises et nytt element på plass i den nye flerbrukshallen, som skal åpnes neste år. Rett bortenfor er andre kraner i gang med ny skole. I tillegg skal Jørpeland stadion oppgraderes. Gildet koster hundrevis av millioner.

TOR INGE JØSSANG

Strand:

– Uten den lave renta hadde dette vært en økonomisk katastrofe

POLITIKK: Milliard-satsing på blant annet skoler og flerbrukshall gjør at rådmannen i Strand vil trekke i nødbremsen for å unngå økonomisk smell.

Tor Inge Jøssang
tor.inge.jossang@ofenbladet.no

– Uten den lave renta hadde dette vært en økonomisk katastrofe av de store. Men vi har alle gått inn på dette med åpne øyne og kan ikke skyldes på andre, sier Arvid Håheim, Ap-politiker og tidligere økonomisjef i Strand kommune. Ap er en del av opposisjonen sammen med Senterpartiet, Rødt og MDG. Men Håheim legger ikke ansvaret på posisjonen, ledet av Høyre-ordfører Irene Heng Lauvsnes, for at gjelden galopperer.

– Dette er et resultat av et svært ambisiøst investeringsprogram. De største investeringene er nye skoler. På Tau sto skolen ferdig i fjor. På Jørpeland begynte grunnarbeidet på nye Fjelltun skole i sommer. På nabotomta heises et nytt element på plass i den nye flerbrukshallen, som skal åpnes neste år. Ny kirke er et annet offentlige byggeprosjekter som belastet kommunekassen.

Galopperende gjeld

Men det stopper ikke der. På ønskelisten står også helsehus, svømmehall, kulturhus og oppgradering av de to ungdomsskolene i kommunen.

- Gjelden øker raskt og vil i 2023 utgjøre over det doble av driftsinntektene. Driftsøkonomien kommer til å bli presset i lang tid framover.
- En stadig aldrende befolkning vil øke etterspørselen etter kommunale tjenester.

- Folketallet har akkurat passert 13.000. Befolkningsveksten har vært beskjeden de siste årene. Ryfast har foreløpig ikke hatt en effekt.

• Skatteinntektene vokser lite. Dette bekymrer rådmannen, som i sist formannskapsmøte orienterte om at 2021-budsjettet må barberes med 30–40 millioner kroner for at det skal gå i balanse. Strand står foran en økonomisk hestekur. Kommunen driver dyrere enn andre kommuner på en del områder. Ifølge et konsulentfirma er det et innsparingspotensial på 20–30 millioner kroner.

Når kommer Ryfast-effekten?

– Det er ingen tvil om at økonomien er utfordrende. Gjeldsgraden øker kraftig på grunn av skoleutbyggingen og andre investeringsprosjekter. Jeg er spent på hvordan vi skal få dette til, sier Arvid Håheim (Ap).

Den tidligere økonomisjefen

ser noen lyspunkt. Lavt rentenivå sparer kommunen for store renteutgifter. Årets skatteinntekter har vært høyere enn ventet. I sist formannskapsmøte fikk rådmannen i oppdrag å se på mulige innsparings tiltak i hele organisasjonen. Håheim mener at noe strukturelt må skje.

– «Strukturelt» - er det et kodeord for skolenedleggelse?

– Nei det er er bare et år siden vi hadde en lang diskusjon om Nordre Strand skole skulle opprettholdes. Folk har fått beskjed om at den skal skjermes, svarer Håheim.

– Færre ansatte, da?

– Det kan være et poeng. Ikke gjennom oppsigelser, men noen slutter, andre blir pensjonister. Vi må ha en strategi og system når det blir ledige stillinger. Nye investeringer må vurderes i lys av den økonomiske situasjonen. Men ungdomsskolene må oppgraderes. De er

mer eller mindre helsefarlige, mener Håheim.

Kommunen venter økt tilflytting etter åpningen av Ryfast, som har forkortet reisetiden til Stavanger. Det tar 15 minutter å kjøre under fjorden. Rådmannen kalkulerer bare med 0,3 prosents folkevekst i sine prognoser. Økt folketall vil hjelpe. 40 innbyggere betyr 1 million kroner ekstra fra staten. Hver innbygger utløser cirka 25.000 kroner i rammetilskudd.

– Det er nær sammenheng mellom kommuneøkonomi og antall innbyggere. Vi har lagt til rette for å kunne ta mot flere. Tunnelene er førsteklasse og i tillegg gratis. Situasjonen i dag er fantastisk, men gir et falsk bilde. Det gjenstår å se hva det vil koste. Buss-tilbudet er veldig bra, iallfall fra Jørpeland. Trafikksituasjonen i Stavanger er bedre enn fryktet, sier Arvid Håheim.